

Kakšna je razlika med politikom in menedžerjem

Klaus Schuster
mojakariera@finance.si



Številni vrhunski menedžerji so se našli v virusu politikov. Govorijo bombastično in megleno, ravnajo kratkovidno in neodgovorno. Ne zavedajo se, da kdor ravna kot politik, kot politik tudi konča. Menedžer, ki želi trajen uspeh in ugled, naj si za zgled vzame (slabega) politika.

Kaj menite o politikih? Ne glede na to, v kateri državi postavim to vprašanje, začnejo ljudje veselo udrihati po njih. Da ne bo nesporazuma: obstajajo izvrstni politiki. Nekaj jih celo poznam. A tukaj ne govorim o njih. Govorim o »tistih drugih«.

V Nemčiji so nekoč imeli ministra, ki je z reklamno kampanjo, vredno milijone, ljudi prepričeval: »Pokojnina je zagotovljena.« Po tej kampanji je med delom prebivalstva izbruhnila panika. Ljudje so rekli: »Če politik trdi, da je pokojnina zagoto-

vljena, je z njo skoraj gotovo konec. Saj vendar vsi politiki lažejo!« Težava je v tem, da so se številni vrhunski menedžerji našli v virusu politikov. Govorijo ravno tako bombastično in megleno. Ravnajo kratkovidno in neodgovorno. Ne zavedajo se, da tisti, ki ravna kot politik, kot politik tudi konča. Kdor si želi kot menedžer pridobiti trajen uspeh in ugled, naj si za zgled vzame (slabega) politika – in nato deluje ravno nasprotno kot on.

(Slabi) politiki se obdajajo s pritrjevalci

Ne glede na to, kakšno nemnost pove veliki predsednik, frakcija po zaslugi frakcijske prisile navdušeno ploska. Vodilni politik njen aplavz naivno jemlje za suho zlato – in se s svetlobno hitrostjo oddaljuje od resničnosti in ljudstva. Če si to galopirajočo izgubo občutka za stvarnost privoščijo menedžer, ga bodo prej ali slej izločili trg, konkuren-

ca ali tekmeči v njegovih lastnih vrstah.

Če se moje stranke pritožujejo nad »hudimi« člani nadzornih svetov, jim vedno svetujem: »Bodite veseli, da so takšni! Krotek nadzorni organi je veliko hujši!« Seveda je boleče, če komu pot prekrizajo ljudje s svojimi zamislimi. A še veliko bolj boli, če izgubimo občutek za stvarnost: to se konča z zasilnim pristankom. To je kot v vrhunskem nogometu: povsem na vrh uspe le tistemu, ki se ves čas muči.

Politiki so kratkovidni

Takšni so tudi številni menedžerji, po zaslugi za ZDA značilnega razmišljanja v shemah četrletnih bilanc. Po povprečno enem četrletju (zahodni) vrhunski menedžer zamenja resor ali podjetje. Podjetje to dolgoročno uničuje. Večina izmed petsto danes najuspešnejših podjetij bo že v nekaj letih izginila.

Japonci se zadeve lotevajo drugače. Ne razmišljajo v letih, tudi ne v desetletjih, marveč v generacijah. Komur misel seže le do naslednjega četrletja, ga je lahko po

koncu naslednjega četrletja že konec. Petletno obzorje je najmanj, na kar sme ciljati dober menedžer.

Politiki se ne menijo za kontekst

Zgled za to je dala denimo nemška zvezna kanclerka, ki je v predvolilnem boju zamenjala bruto in neto dohodek. Se menedžerjem to ne more zgoditi? Žal. Primer: promet neke srbske banke je zaostajal za pričakovanji. Uprava je želela pospešiti prodajo in se je odločila za reklamno kampanjo. Se vam zdi to domiselno? Si morda želite v politiko? Šalo na stran.

Le malo pred začetkom kampanje je tiskovni predstavnik uprave za nasvet vendarle vprašal tudi nas. Pobaral je: »Je to prava stvar?« Poslali smo ekipo, ki naj bi ugotovila, za kaj gre. Ne v centralo, marveč v podružnice. Ugotovila je pravi kontekst. Stranke trumoma prihajajo v podružnice – a odidejo brez sklenjenih pogodb. Sklep: referenti so šibki pri sklepanju poslov. To pomeni, da mora biti namesto reklame na vrsti šolanje. Menedžerji

se, preden delujejo, poučijo o kontekstu.

Politiki niso dobri, ker niso dobro plačani

Kot so 1. julija letos pisale Finance, je mesečna plača predsednika slovenske vlade Janeza Janše 5.809 evrov bruto. Janša je precejšnja izjema, saj je veliko boljši od svoje plače. V gospodarstvu ne moremo in ne bi smeli izhajati iz tega. Kdor želi dobre ljudi, jih mora dobro plačati.

Za najboljši nasprotni primer je letos poleti poskrbela Lufthansa. Svojo bilanco z obilnim povečanjem dobička je predložila ravno na dan, ko so njeni uslužbenci začeli stavkati za višje plače. To je moralo celo najbolj miroljubne med njimi pognati v notranjo emigracijo in v odklanjanje storitev. Američani pravijo: »Pay peanuts, get monkeys.« Prevod: Kdor plača le arašide, dobi le opice, ki so pripravljene delati zanj.

Politiki lažejo

Neki predsednik zahodno-evropske vlade se je povzpел na oblast z obljubo, da bo pre-

polovil brezposelnost. Nihče ga ni jemal resno. Vsakdo je vedel: »Zgolj predvolilna obljuba.« Seveda je ni izpolnil. Kajpak laže je lagati, a to ni preveč uspešno.

Da resnica prinaša več uspeha kot vsaka laž, je dokazal ravno drugi politik, Winston Churchill, ko je dejal: »Ne morem vam ponuditi nič drugega kot zgolj kri, znoj in solze.« Njegovo ljudstvo je vrglo nemške despote z Otoka. Seveda je povedati resnico manj udobno. A ravno to, da mu ni veliko do udobnosti, naredi dobrega menedžerja. Zanj sta pomembnejša uspeh in ugled pri soljudeh. Kdor ne razmišlja in ravna kot politik, bo deležen obojega. ●

F INFO

► Klaus Schuster je lastnik svetovalnega podjetja Klaus Schuster Management Consulting, ki se ukvarja z menedžerskim svetovanjem ter razvojem in izvajanjem mednarodnih projektov za banke in finančne institucije.